

Er ref/dnr: Fi2018/04173/S2

Vårt dnr: 2018/0104

Finansdepartementet
103 33 Stockholm

Stockholm 26 oktober 2018

Yttrande avseende delar av betänkandet Brännheta skatter! Bör avfallsförbränning och utsläpp av kväveoxider från energiproduktion beskattas. (SOU 2017:83)

Sammanfattning

- Utformningen av författningsförslaget vad gäller skatt på förbränning av avfall, med lika beskattning oavsett enbart värmeproduktion eller kombinerad el/värmeproduktion, tydliga definitioner av begrepp och indexering av skatten efter KPI är i huvudsak bra.
- Naturskyddsföreningen anser att den föreslagna skattenivån på 100 kronor per ton är alltför låg för att vara styrande och att utgångspunkten för skatten bör vara likabeskattning med annan fossil förbränning och initialt ligga på minst 650 kronor per ton.
- Motiven för en avfallsförbränningskatt är inte bara ökad materialåtervinning, utan även att: minska importen av avfall till förbränning, beskatta all fossil förbränning lika, jämställa konkurrensvillkoren mellan bibränslen och avfall som bränsle samt att göra kompostering och rötning av biologiskt avfall mer konkurrenskraftigt jämfört med avfallsförbränning.
- Eftersom utredningen i praktiken endast analyserar det första skälet, att öka materialåtervinningen, behövs ytterligare studier för att avgöra lämplig nivå på skatten. En likabeskattning med annan fossil förbränning får anses som en miniminivå. Fler motiv för skatten medför sannolikt en betydligt högre skattenivå än 650 kr per ton.
- De svenska avfallsförbränningsanläggningarna är en del av EUs utsläppshandel, men generös tilldelning av utsläppsrätter och ett alltför lågt pris på dessa gör att deltagandet i utsläppshandeln inte har någon styrande effekt på avfallsförbränningen, det kan inte ersätta en skatt på avfallsförbränning.

kraftvärmeanläggningar, vilket gör att ett närliggande styrmedel på den föreslagna nivån redan finns.

Anledningen till att hushållsavfall är attraktivt som bränsle är att det är billigt, "råvaran" är gratis och endast insamlings- och transportkostnader tillkommer. Dessa bekostas dessutom av kommunala renhållningsavgifter, som tas ut enligt självkostnadsprincipen. För kraftvärmeverken är därför exempelvis biobränslen ett betydligt dyrare alternativ.

Utredaren deklarerar att han egentligen anser att en skatt på förbränning av avfall "inte är en kostnadseffektiv åtgärd för att minska mängden hushållsavfall som bränns" och att han av det tilläggsdirektiv som getts utredningen tvingats att trots detta lägga fram ett skatteförslag. Det är sannolikt den viktigaste förklaringen till varför skatteförslaget läggs på en icke-styrande nivå. Men ovanstående motivering missar en rad andra skäl att införa skatt på förbränning av avfall, varav ökad återvinning bara är ett.

De viktigaste skälen till att införa skatt på avfallsförbränning är:

- *Att öka materialåtervinningen.* I dag förbränns knappt hälften av det svenska hushållsavfallet, 2,3 miljoner ton år 2015. Därtill förbränns 3,5 miljoner ton annat avfall (importerat avfall, plast från förpackningsinsamlingen, utsorterat trä från byggen med mera). Totalt brändes detta år alltså 5,8 miljoner ton avfall. Hushållsavfall är således en mindre del av allt avfall som bränns. Styrmedelseffekten kan förväntas vara högre för dessa andra fraktioner om de ökade kostnaderna kan överföras till dem som genererar dessa avfallsslag.
- *Att minska importen av avfall till förbränning.* Kapaciteten i de svenska anläggningarna för avfallsförbränning överstiger tillgången på avfall. Därför importeras betydande mängder, främst från Norge, Storbritannien och Irland, länder som själva har sämre utbyggd förbränningskapacitet. 2015 importerades 1,3 miljoner ton hushållsavfall. Det är en billig lösning för de exporterande länderna. En skatt på avfallsförbränning i Sverige skulle öka incitamenten i dessa importländer att själva göra något åt sina avfallsproblem. Avfallsförbränning genererar också betydande mängder slagg och aska, cirka 1,2 miljoner ton 2015, som måste deponeras. Det importerade avfallet utgör en del av detta.
- *Att beskatta all fossil förbränning lika.* Den koldioxidskatt på 11 procent av full skatt som lagts på kraftvärmens och som infördes 2018 är ett steg på vägen mot detta. Somdet också påpekas i utredningen skulle det dock behövas en skattenivå kring 650 kronor per ton för att åstadkomma en beskattning av det fossila innehållet i avfallet som är likvärdig med annan fossil förbränning. (Avfallsförbränning stod 2105 för fem procent av växthusutsläppen i Sverige).

Nu höjs priset snabbt inom utsläppshandeln, men den generösa gratistilldelningen gör att utsläppsrätter även framöver sannolikt förblir en marginell kostnad för anläggningarna, några tiotal miljoner totalt. Utsläppshandeln kan inte ersätta en avfallsförbränningskatt som styrmedel.

Detta remissvar har utarbetats av Anders Friström, sakkunnig, med hjälp av David Kihlberg, avdelningschef, båda vid klimatavdelningen på Naturskyddsföreningens kansli.

För Naturskyddsföreningen

Stockholm dag som ovan

Johanna Sandahl
ordförande

David Kihlberg
chef för klimatavdelningen